

Силабус
нормативної навчальної дисципліни
«Історія країн Азії та Африки середніх віків»

Рівень вищої світи: Перший

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Галузі знань: 03 Гуманітарні науки; спеціальності 032 Історія та археологія; за освітньо-професійною програмою: «Історія, європеїстика, археологія.

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка; спеціальності 014 Середня освіта (Історія); за освітньо-професійною програмою: Середня освіта. Історія, правознавство.

Статус дисципліни	Нормативна
Рік навчання	Другий
Семестр	Четвертий
Обсяг годин (всього, з них лекції/практичні), кількість кредитів ЄКТС	120/150 год., з них 34 год. лекції, 34 год. практичні; 4/5 кредити (через слеш зазначену різну кількість кредитів та годин для різних спеціальностей)
Мова викладання	Українська
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти.
Предмет вивчення	Закономірності та особливості соціально-економічного, політичного й соціокультурного розвитку афро-азійського регіону в першу чергу в розрізі формування, становлення та розвитку основних цивілізаційних утворень даного історичного періоду.
Мета	Сформувати у студентів ґрунтовний комплекс знань про розвиток історичного процесу в афро-азійському регіоні в середні віки на основі різнобічно аналізу його політичних, економічних, соціальних та етнокультурних складових.
Завдання	Розглянути теоретичні й методологічні основи виникнення та розвитку держав і державних утворень в афро-азійському регіоні за часі середньовіччя; з'ясувати основні структурні відмінності традиційної середньовічної Східної та Західної цивілізацій; прослідкувати основні етапи політичної й соціально-економічної еволюції та духовного розвитку народів Азії та Африки зазначеного періоду; проаналізувати економічні, політичні, соціальні та культурно-етнічні аспекти державно-політичної організації азійського й африканського суспільства; охарактеризувати основні моделі ідеологічного та політико-правового устрою провідних держав середньовічного Сходу на певних етапах його історичного розвитку; розглянути проблеми екологічного, демографічного та психологічного чинників у розвитку Східних цивілізацій; висвітлити особливості традицій, релігії та культури різних народів даного регіону в означену історичну епоху.

<p>Навчальна логістика</p>	<p><i>Зміст дисципліни:</i></p> <p>Тема 1. Вступна лекція: Середньовічний Схід у всесвітній історії. Загальна характеристика.</p> <p>Тема 2. Великий Євразійський Степ. Номади Великого Степу в середньовічній історії.</p> <p>Тема 3. Кочові суспільства Великого Степу в середні віки.</p> <p>Тема 4. Утворення та розвиток монгольської імперії.</p> <p>Тема 5. Тибет</p> <p>Тема 6. Далекосхідні цивілізації середньовіччя. «Піднебесна імперія» («Тян Ся») з III по XIII ст.</p> <p>Тема 7. Китайська імперія у XIII–XVII ст. (від монгольського до маньчжурського завоювання)</p> <p>Тема 8. Китай у XVI–XVII ст.</p> <p>Тема 9. Корея і В'єтнам у III–XVII ст.</p> <p>Тема 10. Ранньосередньовічна Японія (до сьогунів. III–XII ст.)</p> <p>Тема 11. Японія епохи сьогунату (кінець XII – XVII ст.)</p> <p>Тема 12. Цивілізації «Чорної Африки» в середні віки. Країни та народи Судану в епоху середньовіччя.</p> <p>Тема 13. Східна та Південна Африка в середні віки.</p> <p>Тема 14. Особливості індійського середньовіччя. Індія у IV–XIII ст.: суспільний лад і політичне життя.</p> <p>Тема 15. Індія під владою мусульманських правителів (XIII – початок XVIII ст.)</p> <p>Тема 16. Індія в період існування імперії Великих Моголів.</p> <p>Тема 17. Південно-Східна Азія за часів середньовіччя.</p> <p>Тема 18. Іранське суспільство й держава епохи Сасанідів.</p> <p>Тема 19. Арабо-мусульманська цивілізація. Ранньосередньовічна Аравія й утворення держави в арабів</p> <p>Тема 20. Арабо-мусульманські халіфати 661–945 рр.</p> <p>Тема 21. Ісламські держави Північної Африки та Піренейського півострова</p> <p>Тема 22. Мусульманський Іран та Середня Азія в IX–XIV ст.</p> <p>Тема 23. Іран в XV – першій половині XVII ст.</p> <p>Тема 24. Тюрки в XIV–XVII ст.</p> <p>Тема 25. Утворення Османської імперії. «Золотий вік» Османів.</p> <p>Тема 26. Османська імперія у XVI–XVII ст. Початок занепаду.</p> <p>Тема 27. Середньовічний Схід напередодні нового часу.</p> <p><i>Види роботи:</i> лекції, практичні заняття та самостійна робота</p> <p><i>Методи навчання:</i> лекційні заняття, робота в академічних групах, вирішення презентації, диспути, розв'язання проблемних завдань, індивідуальна робота тощо.</p> <p><i>Форми навчання:</i> очна, дистанційна.</p>
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.</p>

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.</p> <p>ФК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>ФК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>ФК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні соціальні події та явища.</p> <p>ФК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових</p>

	<p>досліджень.</p> <p>ФК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>ФК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу й історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.</p> <p>ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи й методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.</p> <p>ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.</p> <p>ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.</p> <p>ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.</p> <p>ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.</p> <p>ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>ПРН 10. Застосовувати сучасні методики в процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот.</p> <p>ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей.</p> <p>ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.</p>
Пререквізити	<p>Історія первісного суспільства та Стародавнього Сходу, Історія Стародавньої Греції та Риму, Давня та середньовічна історія України, Історія середніх віків країн Західної Європи.</p>

Постреквізити	Нова і новітня історія країн Азії, Африки та Латинської Америки, Історія країн Східної Європи середніх віків та нового часу, Історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу.
Інформаційне, навчально-методичне забезпечення	<p><i>Рекомендовані підручники та навчальні посібники:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ацамба Ф. М., Лапина З. Г., Майер М. С. История стран Азии и Африки в средние века. Москва, 1987. Ч. 1. 2. Ацамба Ф. М., Лапина З. Г., Майер М. С. История стран Азии и Африки в средние века. Москва, 1989. Ч. 2. 3. Васильев Л. С. История Востока: учебник для студентов вузов [в 2 т.]. Москва, 2008. 4. Васильев Л. С. История религий Востока. Москва, 2001. 5. Всемирная история: в 10 т. Т. 2–5. Москва, 1956–1958. 6. Голдобин А. М., Гольдберг Д. И., Петрушевский И. П. История стран зарубежной Азии в средние века. Москва, 1970. 7. История Востока: В 6 т. Т. 2–3. М., 1995–1999. 8. История Востока в 6 т. Москва, 2009. 9. История стран Азии и Африки в средние века. Москва, 1968 10. История стран Азии и Африки в средние века. Редкол.: Ф. М. Ацамба и др. Москва, 1987. 11. История Тропической Африки с древнейших времен. Москва, 1984. 12. Рубель В. А. Історія середньовічного Сходу: Курс лекцій: Навч. Посібник. Київ, 1997.. 13. Рубель В. А. Історія середньовічного Сходу: Курс лекцій: Навч. Посібник. Київ, 2002. <p><i>Повний перелік документальних джерел, монографічної літератури та наукових статей міститься в Програмі нормативної навчальної дисципліни «Історія країн Азії та Африки середніх віків». Луцьк, 2020. 36 с.</i></p>
Форми поточно і підсумкового контролю	<p>Усне опитування (експрес-опитування), тести, презентації, написання есе, модульний контроль, підсумковий контроль у формі заліку.</p> <p>Модульний контроль проводиться у письмовій формі. Передбачено дві модульні контрольні роботи (кожна по 30 балів).</p> <p>Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – максимум 40 балів; дві модульні контрольні роботи – максимум 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, написати есе на визначену тему або виконати тестові завдання тощо).</p>
Політика оцінювання	
Політика щодо дедлайнів	Перескладання модулів відбувається за наявності поважних

	причин (наприклад, через хворобу, підтвержену лікарняним листком). За наявності індивідуального плану навчання дозволяється здача матеріалу впродовж навчального семестру.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та заліку заборонене (в т.ч. використання мобільних девайсів та інших гаджетів). Роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (відсутність посилань на використані джерела, високий рівень компіляції) є підставою для її незарахування викладачем або низької оцінки залежно від масштабів плагіату.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, тривала хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Пропущені практичні заняття необхідно відпрацювати в усній або письмовій формі відповідно до завчасно складеного графіка.
Оцінювання	
Види оцінювання	Бал
Опитування під час занять: усно (модуль 1 (теми 1–13) + модуль 2 (теми 14–27))	40 (20+20)
Модульна к. р. 1 (теми 1–13): тести, теоретичні завдання	30
Модульна к. р. 2 (теми 14–27): тести, теоретичні завдання	30
Залік: теоретичні завдання, тести	60
Загальна сума	100
Шкала оцінювання	
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Не зараховано
Кафедра	Всесвітньої історії та філософії
Викладач	Ткачук Анатолій Петрович Посада: доцент Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат історичних наук E-mail: atkachuk.vnu@gmail.com
Консультації	Понеділок: 14.00 – 15.00, п'ятниця: 14.00 – 15.00,

